

1. tiha vaja iz ANTEN IN RAZŠIRJANJA VALOV - 20.10.2015

1. Kolikšna je dolžina (obseg) vzporednika, ki poteka na višini morske gladine mimo Ljubljane na severni zemljepisni širini $\phi=46^\circ\text{N}$? Zemljo privzamemo kot kroglo s povprečnim polmerom $R_z=6378\text{km}$.

- (A) 40074km   (B) 20037km   (C) 4431km   (D) 27838km

2. Ena meritev spektra s panoramskim sprejemnikom ločljivosti $B=1\text{MHz}$ traja $t=1\text{ms}$ brez dodatnega video sita. Če vključimo še video sito s pasovno širino $B_v=30\text{kHz}$, bo meritev istega spektra z isto ločljivostjo trajala:

- (A) 3000ms   (B) 33.3ms   (C) 0.3ms   (D) 333ms

3. Votlo kovinsko cev pravokotnega prereza uporabimo kot valovod na osnovnem najnižjem rodu. Napredujoči val v valovodu ima naslednje komponente električnega polja $\vec{E}$:

- (A) samo prečni $\vec{E}$ (B) samo vzdolžni $\vec{E}$ (C) vzdolžni in prečni $\vec{E}$ (D) nima polja $\vec{E}$

4. Stikalni napajalnik računalnika vsebuje transformator, ki dela s frekvenco $f=500\text{kHz}$. Na kateri razdalji $d=?$ bosta električno polje motenj $\vec{E}$ in magnetno polje motenj $\vec{H}$ približno v razmerju valovne impedance prostora $Z_0=377\Omega$? ($c_0=3 \cdot 10^8\text{m/s}$)

- (A) 9.55cm   (B) 9.55m   (C) 95.5m   (D) 955m

5. Gostoto prevodnega električnega toka $\bar{J}=\gamma\vec{E}$ izračunamo iz specifične prevodnosti snovi γ in vektorja električne poljske jakosti $\vec{E}$. Kakšne merske enote ima gostota električnega toka $\bar{J}$ v sistemu merskih enot MKSA?

- (A) A   (B) A/m   (C) A/m²   (D) A/m³

6. Mikrovalovna usmerjena radijska zveza uporablja anteno premera $d=60\text{cm}$ na frekvenci $f=18\text{GHz}$. Na kateri razdalji $r=?$ od antene dosega sevano polje lastnosti daljnega polja, kjer smemo meriti smerni diagram antene $F(\theta, \phi)$? ($c_0=3 \cdot 10^8\text{m/s}$)

- (A) 43.2m   (B) 432m   (C) 4.23km   (D) 4.23m

7. Bazna postaja mobilne telefonije na vrhu droga seva vsesmerno po azimutu, po elevaciji pa pokriva vse od obzorja navzdol do $\text{el}=-10^\circ$ pod obzorjem. V gornjo poloblo antena ne seva, prav tako naj ne seva navzdol pod $\text{el}<-10^\circ$. Smernost $D=?$ antene znaša:

- (A) 21.2dBi   (B) 10.6dBi   (C) 3dBi   (D) 6dBi

8. Dinamično ($\omega \neq 0$) električno polje opisuje izraz $\vec{E}=\vec{E}_0 C e^{-jk r}/(r \cdot \sin\theta)$ v praznem prostoru v krogelnih koordinatah (r, θ, ϕ) . Opisano polje NIMA ene od navedenih lastnosti:

- (A) porazdeljene vrtince   (B) singularnost v izhodišču   (C) singularnost v osi z   (D) porazdeljene izvore

9. Izračunajte domet $r=?$ v praznem prostoru ($c_0=3 \cdot 10^8\text{m/s}$) brez ovir med dvema ročnima radijskima postajama, ki sta opremljeni z oddajnikoma moči $P_0=1\text{W}$ na frekvenci $f=150\text{MHz}$, sprejemnikoma občutljivosti $P_s=-120\text{dBm}$ in antenama z dobitkom $G=1=0\text{dBi}$.

- (A) 1592m   (B) 50.33km   (C) 159.2km   (D) 5033km

10. Srednje-valovni radijski oddajnik uporablja vitek pokončen kovinski stolp višine $h=160\text{m}$. Stolp je izoliran od tal. Med stolp in ozemljitev priključimo oddajnik. Pri kateri frekvenci $f=?$ občuti oddajnik najvišjo velikost impedance $|Z|_{\text{MAX}}?$ ($c_0=3 \cdot 10^8\text{m/s}$)

- (A) 1875kHz   (B) 938kHz   (C) 469kHz   (D) 234MHz

11. Televizijski satelit oddaja na $f=12\text{GHz}$ iz geostacionarne tirnice na razdalji $r=40000\text{km}$ od Zemlje. S TV signalom želimo pokriti manjšo državo s površino $A=220000\text{km}^2$. Kolikšna je smernost $D=?$ [dBi] primerne oddajne antene na krovu satelita? ($c_0=3 \cdot 10^8\text{m/s}$)

- (A) 19.6dBi   (B) 33.6dBi   (C) 49.6dBi   (D) 66.6dBi

12. Bazna postaja LTE uporablja oddajnik moči $P_0=100\text{W}$ in sektorsko oddajno anteno z dobitkom $G=18\text{dBi}$. Na kateri razdalji $r=?$ od antene doseže električno polje najvišjo zakonsko dovoljeno vrednost $|\vec{E}|=6V_{\text{eff}}/\text{m}$ po evropski odredbi o škodljivem sevanju?

- (A) 72.5m   (B) 38.7m   (C) 18.2m   (D) 9.1m

Priimek in ime:

Elektronski naslov:

1. tiha vaja iz ANTEN IN RAZŠIRJANJA VALOV - 20.10.2015

1. Bazna postaja mobilne telefonije na vrhu droga seva vsesmerno po azimutu, po elevaciji pa pokriva vse od obzorja navzdol do $\text{el}=-10^\circ$ pod obzorjem. V gornjo poloblo antena ne seva, prav tako naj ne seva navzdol pod $\text{el}<-10^\circ$. Smernost D=? antene znaša:

- (A) 6dB_i   (B) 21.2dB_i   (C) 10.6dB_i   (D) 3dB_i
2. Dinamično ($\omega \neq 0$) električno polje opisuje izraz $E = E_0 C e^{-jk r} / (r \cdot \sin \theta)$ v praznem prostoru v krogelnih koordinatah (r, θ, ϕ) . Opisano polje NIMA ene od navedenih lastnosti:
- (A) porazdeljene izvore   (B) porazdeljene vrtince   (C) singularnost v izhodišču   (D) singularnost v osi z
3. Izračunajte domet $r=?$ v praznem prostoru ($c_0 = 3 \cdot 10^8 \text{ m/s}$) brez ovir med dvema ročnima radijskima postajama, ki sta opremljeni z oddajnikoma moči $P_0 = 1\text{W}$ na frekvenci $f = 150\text{MHz}$, sprejemnikoma občutljivosti $P_s = -120\text{dBm}$ in antenama z dobitkom $G = 1\text{-dB}$.
- (A) 5033km   (B) 1592m   (C) 50.33km   (D) 159.2km
4. Srednje-valovni radijski oddajnik uporablja vitek pokončen kovinski stolp višine $h = 160\text{m}$. Stolp je izoliran od tal. Med stolp in ozemljitev priključimo oddajnik. Pri kateri frekvenci $f=?$ občuti oddajnik najvišjo velikost impedance $|Z|_{\text{MAX}}?$ ($c_0 = 3 \cdot 10^8 \text{ m/s}$)
- (A) 234MHz   (B) 1875kHz   (C) 938kHz   (D) 469kHz
5. Televizijski satelit oddaja na $f = 12\text{GHz}$ iz geostacionarne tirnice na razdalji $r = 40000\text{km}$ od Zemlje. S TV signalom želimo pokriti manjšo državo s površino $A = 220000\text{km}^2$. Kolikšna je smernost D=? [dB_i] primerne oddajne antene na krovu satelita? ($c_0 = 3 \cdot 10^8 \text{ m/s}$)
- (A) 66.6dB_i   (B) 19.6dB_i   (C) 33.6dB_i   (D) 49.6dB_i
6. Bazna postaja LTE uporablja oddajnik moči $P_0 = 100\text{W}$ in sektorsko oddajno anteno z dobitkom $G = 18\text{dB}_i$. Na kateri razdalji $r=?$ od antene doseže električno polje najvišjo zakonsko dovoljeno vrednost $|\bar{E}| = 6V_{\text{eff}}/\text{m}$ po evropski odredbi o škodljivem sevanju?
- (A) 9.1m   (B) 72.5m   (C) 38.7m   (D) 18.2m
7. Kolikšna je dolžina (obseg) vzporednika, ki poteka na višini morske gladine mimo Ljubljane na severni zemljepisni širini $\phi = 46^\circ\text{N}$? Zemljo privzamemo kot kroglo s povprečnim polmerom $R_z = 6378\text{km}$.
- (A) 27838km   (B) 40074km   (C) 20037km   (D) 4431km
8. Ena meritev spektra s panoramskim sprejemnikom ločljivosti $B = 1\text{MHz}$ traja $t = 1\text{ms}$ brez dodatnega video sita. Če vključimo še video sito s pasovno širino $B_v = 30\text{kHz}$, bo meritev istega spektra z isto ločljivostjo trajala:
- (A) 333ms   (B) 3000ms   (C) 33.3ms   (D) 0.3ms
9. Votlo kovinsko cev pravokotnega prereza uporabimo kot valovod na osnovnem najnižjem rodu. Napredujoči val v valovodu ima naslednje komponente električnega polja $\bar{E}$:
- (A) nima polja $\bar{E}$ (B) samo prečni $\bar{E}$ (C) samo vzdolžni $\bar{E}$ (D) vzdolžni in prečni $\bar{E}$
10. Stikalni napajalnik računalnika vsebuje transformator, ki dela s frekvenco $f = 500\text{kHz}$. Na kateri razdalji $d=?$ bosta električno polje motenj $\bar{E}$ in magnetno polje motenj $\bar{H}$ približno v razmerju valovne impedance prostora $Z_0 = 377\Omega$? ($c_0 = 3 \cdot 10^8 \text{ m/s}$)
- (A) 955m   (B) 9.55cm   (C) 9.55m   (D) 95.5m
11. Gostoto prevodnega električnega toka $\bar{J} = \gamma \bar{E}$ izračunamo iz specifične prevodnosti snovi γ in vektorja električne poljske jakosti $\bar{E}$. Kakšne merske enote ima gostota električnega toka $\bar{J}$ v sistemu merskih enot MKSA?
- (A) A/m^3 (B) A   (C) A/m (D) A/m^2
12. Mikrovalovna usmerjena radijska zveza uporablja anteno premera $d = 60\text{cm}$ na frekvenci $f = 18\text{GHz}$. Na kateri razdalji $r=?$ od antene dosega sevano polje lastnosti daljnega polja, kjer smemo meriti smerni diagram antene $F(\theta, \phi)?$ ($c_0 = 3 \cdot 10^8 \text{ m/s}$)
- (A) 4.23m   (B) 43.2m   (C) 432m   (D) 4.23km

Priimek in ime:

Elektronski naslov:

1. tiha vaja iz ANTEN IN RAZŠIRJANJA VALOV - 20.10.2015

1. Stikalni napajalnik računalnika vsebuje transformator, ki dela s frekvenco $f=500\text{kHz}$. Na kateri razdalji $d=?$ bosta električno polje motenj $\vec{E}$ in magnetno polje motenj $\vec{H}$ približno v razmerju valovne impedance prostora $Z_0=377\Omega$? ($c_0=3 \cdot 10^8\text{m/s}$)

- (A) 9.55cm   (B) 9.55m   (C) 95.5m   (D) 955m
2. Gostoto prevodnega električnega toka $J=\gamma E$ izračunamo iz specifične prevodnosti snovi γ in vektorja električne poljske jakosti $\vec{E}$. Kakšne merske enote ima gostota električnega toka J v sistemu merskih enot MKSA?

- (A) A   (B) A/m   (C) A/m²   (D) A/m³
3. Mikrovalovna usmerjena radijska zveza uporablja anteno premera $d=60\text{cm}$ na frekvenci $f=18\text{GHz}$. Na kateri razdalji $r=?$ od antene dosega sevano polje lastnosti daljnega polja, kjer smemo meriti smerni diagram antene $F(\theta,\phi)$? ($c_0=3 \cdot 10^8\text{m/s}$)

- (A) 43.2m   (B) 432m   (C) 4.23km   (D) 4.23m
4. Televizijski satelit oddaja na $f=12\text{GHz}$ iz geostacionarne tirnice na razdalji $r=40000\text{km}$ od Zemlje. S TV signalom želimo pokriti manjšo državo s površino $A=220000\text{km}^2$. Kolikšna je smernost $D=?$ [dB_i] primerne oddajne antene na krovu satelita? ($c_0=3 \cdot 10^8\text{m/s}$)

- (A) 19.6dB_i   (B) 33.6dB_i   (C) 49.6dB_i   (D) 66.6dB_i
5. Bazna postaja LTE uporablja oddajnik moči $P_0=100\text{W}$ in sektorsko oddajno anteno z dobitkom $G=18\text{dB}_i$. Na kateri razdalji $r=?$ od antene doseže električno polje najvišjo zakonsko dovoljeno vrednost $|\vec{E}|=6V_{\text{eff}}/\text{m}$ po evropski odredbi o škodljivem sevanju?

- (A) 72.5m   (B) 38.7m   (C) 18.2m   (D) 9.1m
6. Bazna postaja mobilne telefonije na vrhu droga seva vsesmerno po azimutu, po elevaciji pa pokriva vse od obzorca navzdol do $\theta=-10^\circ$ pod obzorjem. V gornjo poloblo antena ne seva, prav tako naj ne seva navzdol pod $\theta<-10^\circ$. Smernost $D=?$ antene znaša:

- (A) 21.2dB_i   (B) 10.6dB_i   (C) 3dB_i   (D) 6dB_i
7. Dinamično ($\omega \neq 0$) električno polje opisuje izraz $\vec{E}=E_0 e^{-jk_r r}/(r \cdot \sin\theta)$ v praznem prostoru v krogelnih koordinatah (r, θ, ϕ) . Opisano polje NIMA ene od navedenih lastnosti:

- (A) porazdeljene vrtince   (B) singularnost v izhodišču   (C) singularnost v osi z   (D) porazdeljene izvore

8. Kolikšna je dolžina (obseg) vzporednika, ki poteka na višini morske gladine mimo Ljubljane na severni zemljepisni širini $\phi=46^\circ\text{N}$? Zemljo privzamemo kot kroglo s povprečnim polmerom $R_z=6378\text{km}$.

- (A) 40074km   (B) 20037km   (C) 4431km   (D) 27838km
9. Ena meritev spektra s panoramskim sprejemnikom ločljivosti $B=1\text{MHz}$ traja $t=1\text{ms}$ brez dodatnega video sita. Če vključimo še video sito s pasovno širino $B_v=30\text{kHz}$, bo meritev istega spektra z isto ločljivostjo trajala:

- (A) 3000ms   (B) 33.3ms   (C) 0.3ms   (D) 333ms
10. Votlo kovinsko cev pravokotnega prereza uporabimo kot valovod na osnovnem najnižjem rodu. Napredujoči val v valovodu ima naslednje komponente električnega polja $\vec{E}$:

- (A) samo prečni $\vec{E}$ (B) samo vzdolžni $\vec{E}$ (C) vzdolžni in prečni $\vec{E}$ (D) nima polja $\vec{E}$

11. Izračunajte domet $r=?$ v praznem prostoru ($c_0=3 \cdot 10^8\text{m/s}$) brez ovir med dvema ročnima radijskima postajama, ki sta opremljeni z oddajnikoma moči $P_0=1\text{W}$ na frekvenci $f=150\text{MHz}$, sprejemnikoma občutljivosti $P_s=-120\text{dBm}$ in antenama z dobitkom $G=1\text{dB}_i$.

- (A) 1592m   (B) 50.33km   (C) 159.2km   (D) 5033km
12. Srednje-valovni radijski oddajnik uporablja vitek pokončen kovinski stolp višine $h=160\text{m}$. Stolp je izoliran od tal. Med stolp in ozemljitev priključimo oddajnik. Pri kateri frekvenci $f=?$ občuti oddajnik najvišjo velikost impedance $|Z|_{\text{MAX}}$? ($c_0=3 \cdot 10^8\text{m/s}$)

- (A) 1875kHz   (B) 938kHz   (C) 469kHz   (D) 234MHz

Priimek in ime:

Elektronski naslov:

1. tiha vaja iz ANTEN IN RAZŠIRJANJA VALOV - 20.10.2015

1. Srednje-valovni radijski oddajnik uporablja vitek pokončen kovinski stolp višine $h=160\text{m}$. Stolp je izoliran od tal. Med stolp in ozemljitev priključimo oddajnik. Pri kateri frekvenci $f=?$ občuti oddajnik najvišjo velikost impedance $|Z|_{\text{MAX}}?$ ($c_0=3 \cdot 10^8\text{m/s}$)

- (A) 234MHz   (B) 1875kHz   (C) 938kHz   (D) 469kHz

2. Televizijski satelit oddaja na $f=12\text{GHz}$ iz geostacionarne tirnice na razdalji $r=40000\text{km}$ od Zemlje. S TV signalom želimo pokriti manjšo državo s površino $A=220000\text{km}^2$. Kolikšna je smernost $D=?$ [dB_I] primerne oddajne antene na krovu satelita? ($c_0=3 \cdot 10^8\text{m/s}$)

- (A) 66.6dB_I   (B) 19.6dB_I   (C) 33.6dB_I   (D) 49.6dB_I

3. Bazna postaja LTE uporablja oddajnik moči $P_0=100\text{W}$ in sektorsko oddajno anteno z dobitkom $G=18\text{dBi}$. Na kateri razdalji $r=?$ od antene doseže električno polje najvišjo zakonsko dovoljeno vrednost $|\vec{E}|=6\text{V}_{\text{eff}}/\text{m}$ po evropski odredbi o škodljivem sevanju?

- (A) 9.1m   (B) 72.5m   (C) 38.7m   (D) 18.2m

4. Kolikšna je dolžina (obseg) vzporednika, ki poteka na višini morske gladine mimo Ljubljane na severni zemljepisni širini $\phi=46^\circ\text{N}$? Zemljo privzamemo kot kroglo s povprečnim polmerom $R_z=6378\text{km}$.

- (A) 27838km   (B) 40074km   (C) 20037km   (D) 4431km

5. Ena meritev spektra s panoramskim sprejemnikom ločljivosti $B=1\text{MHz}$ traja $t=1\text{ms}$ brez dodatnega video sita. Če vključimo še video sito s pasovno širino $B_v=30\text{kHz}$, bo meritev istega spektra z isto ločljivostjo trajala:

- (A) 333ms   (B) 3000ms   (C) 33.3ms   (D) 0.3ms

6. Votlo kovinsko cev pravokotnega prereza uporabimo kot valovod na osnovnem najnižjem rodu. Napredujoči val v valovodu ima naslednje komponente električnega polja $\vec{E}$:

- (A) nima polja $\vec{E}$ (B) samo prečni $\vec{E}$ (C) samo vzdolžni $\vec{E}$ (D) vzdolžni in prečni $\vec{E}$

7. Stikalni napajalnik računalnika vsebuje transformator, ki dela s frekvenco $f=500\text{kHz}$. Na kateri razdalji $d=?$ bosta električno polje motenj $\vec{E}$ in magnetno polje motenj $\vec{H}$ približno v razmerju valovne impedance prostora $Z_0=377\Omega$? ($c_0=3 \cdot 10^8\text{m/s}$)

- (A) 955m   (B) 9.55cm   (C) 9.55m   (D) 95.5m

8. Bazna postaja mobilne telefonije na vrhu droga seva vsesmerno po azimutu, po elevaciji pa pokriva vse od obzorja navzdol do $\text{el}=-10^\circ$ pod obzorjem. V gornjo poloblo antena ne seva, prav tako naj ne seva navzdol pod $\text{el}<-10^\circ$. Smernost $D=?$ antene znaša:

- (A) 6dB_I   (B) 21.2dB_I   (C) 10.6dB_I   (D) 3dB_I

9. Dinamično ($\omega \neq 0$) električno polje opisuje izraz $\vec{E}=E_0 \text{Ce}^{-jk_r}/(r \cdot \sin\theta)$ v praznem prostoru v krogelnih koordinatah (r, θ, ϕ) . Opisano polje NIMA ene od navedenih lastnosti:

- (A) porazdeljene izvore   (B) porazdeljene vrtince   (C) singularnost v izhodišču   (D) singularnost v osi z

10. Izračunajte domet $r=?$ v praznem prostoru ($c_0=3 \cdot 10^8\text{m/s}$) brez ovir med dvema ročnima radijskima postajama, ki sta opremljeni z oddajnikoma moči $P_0=1\text{W}$ na frekvenci $f=150\text{MHz}$, sprejemnikoma občutljivosti $P_s=-120\text{dBm}$ in antenama z dobitkom $G=1=0\text{dBi}$.

- (A) 5033km   (B) 1592m   (C) 50.33km   (D) 159.2km

11. Gostoto prevodnega električnega toka $\bar{J}=\gamma \vec{E}$ izračunamo iz specifične prevodnosti snovi γ in vektorja električne poljske jakosti $\vec{E}$. Kakšne merske enote ima gostota električnega toka $\bar{J}$ v sistemu merskih enot MKSA?

- (A) A/m³   (B) A   (C) A/m   (D) A/m²

12. Mikrovalovna usmerjena radijska zveza uporablja anteno premera $d=60\text{cm}$ na frekvenci $f=18\text{GHz}$. Na kateri razdalji $r=?$ od antene dosega sevano polje lastnosti daljnega polja, kjer smemo meriti smerni diagram antene $F(\theta, \phi)?$ ($c_0=3 \cdot 10^8\text{m/s}$)

- (A) 4.23m   (B) 43.2m   (C) 432m   (D) 4.23km